

OOSTVLAAMSCHE ZANTENMEDEDELINGEN VAN DE BOND DER OOSTVLAAMSE
FOLKLORISTEN

Maatschappij zonder winstbejag

Secretariaat van de Bond :
L. VERLODT, Zalmstraat, 69, Gent.

Alle stortingen te doen op postrekening :
969.46, Bond Oostvl. Folkloristen,
Gent.

Redactie van Oostvl. Zanten :

F. VAN ES,
Desiré De Wolfstr., 3, Aalst.

J. VERMEULEN & J. BOES.

« Ouwe Taaie »,
EEN LEGAAL VERZETSLIED.

*Voor Prof. Dr. P. De Keyser,
die als goed volkskundige verleden en
heden gelijkelijk in het vizier houdt.*

Eisenhower verkiest, blijkens een vraaggesprek, op-de-man-afgaande Wild-Westverhalen boven dikwijls zo ingewikkelde speurdersromans. Men zal het schrijver dezès dan ook, gezien het gezelschap waarin hij verkeert, geenszins euvel duiden, wanneer hij het cowboylied aan de orde stelt, dat het Nederlandse volkshart nog steeds verontrust — het lied over de droeve lotgevallen van de passagierende Ouwe Taaie. Ondanks minder prettige bijomstandigheden mag men het zonder twijfel een verdienstelijk liedje heten.

Er was eris een cowboy, vol levenslust en vuur;
Die had er aan pegels geen gebrek, geen gebrek.
Hij leefde voor vrouwen, voor drank en avontuur,
En de zon die scheen hem in z'n nek.
Ouwe Taaie, jippie-jippie-jeé ! (tweemaal)

Toen kwam er een meisje, dat bracht z'n hoofd op hol.
Ze maakte hem z'n leven tot een hel, tot een hel,
Verkwistte z'n centen, verkocht ook zelfs z'n paard —
En de cowboy ontwaakte in een cel !
Ouwe Taaie, jippie-jippie-jeé ! (tweemaal)

Toen moest er die cowboy terug weer naar z'n land.
Hij was er nog armer dan een mier, dan een mier.
Hij liep naar zijn blokhut, hij maakte zich van kant,
En nu is-ie zo dood, ja, als een pier.
Ouwe Taaie, jippie-jippie-je ! (tweemaal)

Dit is een latere volksversie. De echte « Oude Taya » werd onder meer opgenomen in « **Hollandsche Schlagere. De nieuwste film- en radioliederen** », uitgegeven bij F. Rombouts te Roosendaal, waar het lied ook op muziek verkrijgbaar is geweest. Deze tekst is wat minder « vanzelf » en metrisch oneffener.

1. Een vroolijke cowboy reed over den heuvel,
Op weg naar de stad in 't verschiet,
Hij dorste naar whiskey en naar liefdes-avontuur,
Aan centjes mankeerde het hem niet.
3. De rechter keek hem 's morgens heel ernstig aan,
En dreigde hem met drie maanden straf,
Tenzij hij, bij alles wat hem dierbaar was,
Voor eeuwig de whiskey opgaf.

De echte Taya evenwel vond lang zoveel ingang niet als de onechte. Persiflages gaan altijd uit van de onechte lezing :

Daar was een Ouwe Taaie, vol levenslust en vuur,
Die zat op nummer honderd in 't hoekje van de schuur, enz:

HET GEHEIM DER GEBOORTE.

Over de oorsprong van dit Taya-lied hebben zelfs journalisten zich afgetobd. Pasquino ontving van briefschrijvers de gedeeltelijke oplossing; vernederlandsing van de belevissen van Jinlebob Jenkins. Het refrein schijnt bij de Nederlandse bewerking te zijn toegevoegd.⁽¹⁾

Maar wie is de Nederlandse bewerker van dit zonder schrijvers- of toonzettersnaam uitgegeven liedje ? De heren zijn het oneens, en onder voorbehoud volgt dan ook de opvatting van een weekblad-scribent als zou Cor Weydam, gitarist van een amusementsorkest, de tussenpersoon zijn. Deze zou er toe gekomen zijn naar aanleiding van een pas gelezen boek over Amerika. « Langen tijd heeft 't daarna in een vergeten hoekje gelegen, totdat o.a. Frans Wouters en Theo Uden Masman « Ouwe Taaie » ontdekten.

(1) *De Telegraaf*, 30 Augustus 1943.

Sindsdien is 't — althans hier te lande [Duitsland] — een soort volkslied geworden, dat op vrijwel geen bonten avond ontbreekt!»⁽²⁾

Ja, dat was zo. Er wordt bijvoorbeeld verteld, dat een populair radio-organist een « nationaal concert » te Berlijn begon en eindigde met... Ouwe Taaie.

Maar met bovenvermelde aanwijzing van de herkomst schijnt het niet zo glad te zitten. Volgens de **Tuney Tunes** van October 1949 maakte Eddy Christiani de Ouwe Taaie. Zoek het maar uit.

Kenmerkend voor volksliederen is de anonieme sfeer. Iedereen lijkt ze gemaakt te kunnen hebben; ze komen maar zo uit de lucht vallen en vinden allerwegen aftrek. Aldus verging het ook de Ouwe Taaie; voluit een volkslied van eigen tijd, dat wij niet mogen voorbijhoren. Net zo'n naamloos geval als het smelterige « Aan het strand stil en verlaten », dat de laatste tien tot vijftien jaar — zonder hulp van de omroep — een doorslaand succes blijkt te zijn in de brede lagen van ons volk.

DE LOTGEVALLEN VAN EEN SCHLAGER, alias « KRAKER ».

De opgang van de Ouwe Taaie dient men meervoudig te verklaren. Belangrijk lijkt allereerst het Anglo-Amerikaans cachet: Ouwe Taaie was een humoristisch afweerwapen tegen de verduitsing der bezettingsjaren.

Terwijl de wereld schudt en beeft,
Zingt Neêrland Ouwe Taaie,

aldus noteert een dorpsrijmer in zijn bokkeblad.⁽³⁾ Daar komen bij: de taaigheid van de titelheld en het feit, dat men in sommige streken een pikketanische, een neutje, een pierenverschrikkertje ook wel « een taaie » noemt.

Veelbetekenend is het in dit verband, dat Kees Boeke in Bilthoven — de bekende opvoedingsexperimentator — jippie-jippie-jee met een plechtige inleiding op muziek heeft gezet, waaruit dan ten slotte — tot verbazing der ernstig luisterende aanwezigen — de bekende melodie zelf te voorschijn kwam.⁽⁴⁾ Ook Stip bezigde deze yell, en wel als refrain-element in zijn geestige **Dieuwertje Diekema** (1946).

Ook zonder Duitse overheersing had de Ouwe Taaie enigszins geliefd kunnen worden, want de woorden en de zangwijze — in

(2) *Van Honk*, 15 Juni 1943.

(3) *Duurswold*, 10 Juli 1943.

(4) Tj. W. R. de HAAN, *Volk en Dichterschap*, Assen en Antwerpen 1950, blz. 161.

het keervers volgens de oeroude melodieboog — zijn recht appetijtelijk. Door de historische situatie echter werd hij een onverdelgbare tophit, te vergelijken met « Ik ben me long kwijt, Wie rippereert 'm » in de eerste wereldoorlog.

Voortdurend verhapstukte men de woorden, een bewijs van vèrgaande populariteit. Hierboven smaakte U iets in het faecalische genre. Variantenrijk is een grapje in de trant van :

De eerste was een Tommy, de tweede was een mof;
De derde kon niet komen, want de vierde was ontploft;
De vijfde was te mager, de zesde was te dik;
En de zevende, die had de benen van de achtste ingeslikt !

't Is een waar genoeg, de lange laatste regel met bekwame spoed in de kneedzame melodie te wurmen. (Ook het omgekeerde — een korte regel — schenkt het mensdom veel vermaak).

Kinderen op straat bezongen de textielschaarste aldus :

Ouwe Taaie, laat je broek maar wa-ha-jen,
Want er zit geen elastiek meer in !

In de Leidse Haarlemmerstraat hoorde men de opgeschoten jongelingschap al maar schreeuwen van « Ouwe fietsen, jippie-jippie-jee! »

Ouwe Taaie werd onder die bedrijven een gevleugeld woord, dat opneming verdient in het **Woordenboek der Nederlandsche Taal**. Het staat trouwens al in Koenen-Endepols-Bezoen, op het woord « taai ». « Nou, je bent me een echte ouwe taaie, dat je 't daar zolang uitgehouden hebt! »

Geen wonder, dat de Taaie het middelpunt van actuele anekdoten is geweest :

« Heb je 't ook al gehoord? Spanje heeft Engeland de oorlog verklaard. » « 't Is toch niet waar, hoe bestaat het! » « Ja, Churchill heeft Sinterklaas laatst voor een Ouwe Taaie uitgemaakt. »

« Haile Schildmeer is ófzet. » « Zozo, dat ken der ook nog wel bie. » « Ouwe Taaie mout zaailen leren! » (Een variant op : Om acht uur binnen wezen — de Wehrmacht moet leren fietsen).

FIOLEN DER GRAMSCHAP.

Velen, zeer velen hebben de fiolen hunner gramschap over de Taaie uitgestort. Toch wel ten onrechte. Door het slungelig uitbrullen van alleen maar het refrein hebben zij blijkbaar nagelaten kennis te nemen van het lied zoals het werkelijk is. Bovendien bezat de Taaie verzetswaarde, hetgeen sommige Duitsgezinden

terdege hebben beseft. Hieronder enige aanhalingen uit een aangroeiende knipselvoorraad.

De persmusket in een «verkeerd» dagblad opent de rij. «Nu is een der schoonste uitingen van onze kultuur wel het lied «Ouwe Taaie», dat bij zijn zegetocht zelfs geen landsgrenzen kende, maar door de enthousiaste schare volksgenooten tot ver in den vreemde werd uitgedragen, hiermede bewijzende dat wij Nederlanders nog wel iets anders kennen dan «Laat de klok maar luie» en «Dat we toffe jongens zijn», beide volksliederen van onvergankelijke waarde, die reeds eerder de «Hollanders» op hun tochten in den vreemde begeleidden.»⁽⁵⁾

In dezelfde krant schiet een Drentse voordrager vrijwat meer uit zijn slof. «Op het oogenblik, dat ik schrijf, passeert er langs mijn deur een Jan Plezier. Dat is een span zeulende paarden, waaraan een lange wagen hangt en waaruit u een «bokkie-bè» of een «ouwe taaie» tegenklinkt... een slap geheel, dat nog even door de abnormale tijden tot nieuw leven gewekt, weldra zal sterven en vergaan. Een oud gedoe zonder hoop, glans of heerlijkheid.»⁽⁶⁾

Humoristisch bekijkt de reeds geciteerde Pasquino de zaak. «Terwijl ik voor het open raam... zit te denken over de vraagstukken van den dag... hoor ik een hooge kinderstem het lied aanheffen, dat wel een begin doch geen einde heeft: «Ouwe Taaie Jippie Jippie-jee...» Wat is dit voor een lied en waar komt het vandaan? Wie is de ouwe taaie en wat beteekent «joepie-joepie-je»? Ik heb een Taaie gekend, die eenmaal de voornaamste genoemd mocht worden onder de Amsterdamsche huurkoetsiers en, toen automobieltractie helaas het schilderachtige bakje verdrong, met groot lef en op gevorderden leeftijd achter het stuur van een taxi ging zitten. Is dit lied een hulde aan de bijna legendarische gestalte van dien ouden heer? Waarom verloopt het dan verder in gejoepiejoepieje? Is het een vaderlandsch lied, dat eer bewijst aan de taaigheid van ons oude volk en moet men in de volgende woorden zooveel als stippeltje-stippeltje-stippeltje zien, omdat stippeltjes nu eenmaal niet gezongen kunnen worden? Ik moet eerlijk bekennen dat ik het geen mooi lied vind — het is iets te weinig voor een lied. De aanhef doet heel wat verwachten — de rest is teleurstellend.»⁽⁷⁾

Vol apostolische felheid getuigt een berucht weekblad over de taaie steen des aanstoets. «Het schijnt, alsof het volk zijn bitteren toestand van machteloosheid wil wegzingen, wil uitschreeuwen in een galmenden deun, die niet uit te roeien zou moeten wezen.

(5) *Het Nationale Dagblad*, 16 Juni 1943.

(6) *Het Nationale Dagblad*, 12 Augustus 1943.

(7) *De Telegraaf*, 24 Augustus 1943.

Gebrek aan inhoud doet niet ter zake, en een tikje zelf-ironie houdt den moed er in... Men zingt aan ouwe taaie zijn nationaal ongeluk weg.»⁽⁸⁾

Ook een vermaard germanist, van wie men op grond van zijn volkskundige studies anders had mogen verwachten, doet een duit in het zakje. « Het gebral van « Ouwe Taaie » is niet een uiting van volkschen geest, maar een hoon van onze volksche waar-digheid. »⁽⁹⁾

Een geestverwant is voorbarig met het doodsbericht van de Taaie, wanneer hij over de gedeporteerden in Duitschland schrijft : « Ze zingen veel en houden er den moed maar in met een keur van liederen, waaronder men — dit ter geruststelling — sedert langen tijd den fameuzen « Ouwe Taaie » niet meer aantreft. »⁽¹⁰⁾

Als coda in dit zwarte koor der onzuiveren mag een Duitsdolle redacteur zich laten horen. Hij schrijft een stuk onder het opschrift « De ouwe Taaien ». De trouwe vaderlanders kan onze opsteller — aan de vooravond van de invasie — niet beter vergelijken dan met de Ouwe Taaie, « waarvan de schouwavond-hysterici [sic] in katzwijn liggen[?] en waarvan onze dagjesmensen zingen als zij zon gaan happen in bosch en hei. »⁽¹¹⁾

Na deze troebele accoorden een zuiver besluit. In een bekend Rooms-Katholiek weekblad vindt men onderstaande beschrijving van Nederlandse volkspret na de bevrijding, waaraan de Ouwe Taaie niet mag ontbreken :

« Het Nederlandsche volk kan feest vieren! Dat heeft de laatste tijd wel aangetoond. Maar wanneer wij ons afvragen : geeft de feestviering alle reden tot tevredenheid? dan is het antwoord : Geenszins. Vooral wanneer het volk op straat gaat zingen, zijn er ernstige tekorten aan te wijzen. Het is hier vooral de jeugd, die zich aan het lied bezondigt. Wanneer zij daar zoo voortstappen, de levenslustige jongens en meisjes, arm in arm, luidkeels galmende dan valt het beslist op, hoe arm de jeugd is aan goede liederen. Met « Voor Koningin en Vaderland » waar je kunt op marcheeren, is de avond niet te vullen en dus neem je je toevlucht tot oude bekenden als « Houd er de moed maar in » en « Wij gaan nog niet naar huis ». Ook deze cyclus blijkt onvoldoende en dan komt een op de stoep zittende Hoeperdepoep aan de beurt, en — om van het klassieke in het moderne te vervallen — sluit de rij met het alom bekende en dikwijls uitgekraaide monsterlied van den Ouwe

(8) *Volk en Vaderland*, 10 September 1943.

(9) Jan de VRIES in *Volksche Wacht* van December 1943.

(10) *De Waag*, 25 Februari 1944.

(11) *De Stormvlag*, 5 Mei 1944.

Taaie. Dat slaat in! Tien keer herhalen wij jippie jippie heeheehee, totdat de schorre kelen zich weer met Koningin en Vaderland gaan bemoeien. Zoo hossen we voort.»⁽¹²⁾

Ziedaar een bonte reeks van uitspraken, van her en der vergaard. Wij blijven evenwel bij onze mening: Ouwe Taaie is — objectief bekeken — een grappige tekst op aardige zangwijs. Hij kan het waarlijk niet helpen dat hij zo doorgezaagd is. Bovendien — en dat is het meest merkwaardig — bezat hij een duidelijke verzetswaarde.

Dr Tj. W. R. de HAAN.

Nog Getallensymboliek.

Met belangstelling las ik destijds in « Oostvlaamsche Zanten », jrg. 1952, blz. 79-85, het interessante artikel « Getallensymboliek » van Mevrouw A. M. Lamend. Op blz. 82 wordt daar, onder de beschrijving van het getal « 3 », aangestipt, dat dit niet steeds een gunstige betekenis kreeg. En terecht haalde schrijfster daarbij het bijgeloof aan uit de eerste wereldoorlog, waarbij de man, die als derde zijn sigaret aanstak aan één en dezelfde lucifer, *dát jaar of binnen het jaar*, zou sterven.

In Noord-Nederland hoorde ik niet één doch meerdere malen een enigszins andere verklaring met eveneens ander gevolg en wel zou dit bijgeloof stammen uit de tijd van de loopgraven-oorlog 1914-1918. Het moet nml. zijn voorgekomen, dat bij het aansteken van een sigaret bij drie man met één lucifer, veelal de derde, de laatste door een hoofdschot dodelijk werd getroffen. En dit is in zoverre begrijpelijk, dat juist tijdens het branden van de lucifer tot bij de derde man deze lang genoeg gebrand had voor de vijand om hem toe te laten aan te leggen, te richten en te vuren, waardoor de derde het dodelijk schot ontving. En daar is wel iets over te zeggen, zodat aan dit bijgeloof een zekere realiteit ten grondslag ligt. Dus niet binnen een jaar, of na een jaar sterven, doch kan dit *vrijwel op slag* gebeuren.

Ik vermoed dat eerst later, toen het ontstaan van een en ander al weer meer in het verleden lag, de visie door Mevrouw A. M. Lamend geponeerd, naar voren trad. Aldus ondergaan ook dit soort volksverhalen door de loop der jaren hun grotere of kleinere veranderingen, doch de kern blijft; alleen hoe ouder, des te moeilijker de kern te ontbolsteren en de oorsprong na te gaan. Voor dit geval bleek de oorsprong nog te achterhalen.⁽¹⁾

KITS NIEUWENKAMP.

(12) *Het Kompas*, jaargang III, nummer 22 (L. J., *Volk en Feesten*).

(1) Veel ouder is het daarmee verwarde bijgeloof, dat wanneer drie lichten gelijktijdig branden in dezelfde kamer, dit ongeluk bijbrengt. (Nota v. d. Redactie)

Folklore uit Kalken.

NAND KAFEE, LIEDJESZANGER, CEREMONIEMEESTER BIJ DE MEIVELLINGEN.

(Einde 19e eeuw)

Nand Kafee, met de klemtoon op de eerste lettergreep. Hij heette Ferdinand De Bruycker en hield café ter wijk Eesvelde op de gemeente Kalken. Op zijn uithangbord waren twee brouwersgasten geschilderd, een ton bier dragende, allebei met de rug naar de ton. Onderaan prijkte het volgende rijmpje : In het misverstand bij De Bruycker Ferdinand. (*)

Nand was een der kalmste mensen, die wij ooit zijn tegengekomen. Het staat paalvast, dat hij nooit gelachen of gelopen heeft. Gramschap en blijdschap moeten hem volkomen onbekend zijn geweest. In alle geval kon men nooit de uitdrukking van zijn goedstoestand zien op zijn aangezicht, dat met een volle lange baard bedekt was, zodat slechts het tipje van zijn neus, zijn ogen en het onderdeel van zijn voorhoofd zichtbaar waren; want het bovendeel zat veilig weggeborgen onder de rand van een grote slappe hoed, een zogenaamde « zeilder ». Zo ongeveer moeten de oude barden er hebben uitgezien, zonder de zeilder natuurlijk.

Nand was niet veel van zeggen, doch, als men tot hem het woord richtte, antwoordde hij meestal op rijm. Zekere dag liep Nand in de sneeuw, op de boord der straat, omdat het gaanpad midden de straat glad was. Een gebuur zei hem : Nand waarom gaat gij op de kant? Nand was spoedig klaar met zijn antwoord : « 'k Heb liever in de sneeuw te gaan, als op mijn g.. te slaan ». (1)

Nand was liedjesdichter. Bij iedere gelegenheid was hij klaar met een liedje. Menige Zondag, na de Mis, stond hij met zijn vrouw op een tafel aan de kerk, omringd door de honderden Kalkenaars. Hij bespeelde een viool, van eigen maaksel, en soms componeerde hij zelf het aria (« de veus », zei Nand); doch, meestal schreef hij de tekst op de zangwijze van het één of ander populaire liedje. Hij was niet karig met zijn uitleg en sprak en zong meestal in de Kalkense gewestspraak.

Wij herinneren ons nog gedeeltelijk het liedje der kermis. Nand en zijn vrouw zongen om de beurt elk een koeplet :

(*) Zie over een soortgelijk Gents uithangbord : Oostvl. Zanten, 9e jg. 1934, Prof. P. De Keyser, « De Folklore der Uithangborden ». (Nota der Redactie).

(1) Op zijn g... slaan = op zijn achterste vallen.

Nand.— Vrouweken, 't is Zondag kerremis,
 Gij zoudt er gans van schromen,
 Zorg dat er maar eten genoeg en is :
 Onze familie zal komen!
 Nonkels en matanten,
 Nichten en kozijnen,
 't Zijn goei kalanten,
 Ze kunnen eten lijk de zwijnen!
 Pier Everzwijn en Koben Test,
 Die kunnen eten dat hun buiksken berst! } bis

't Vrouwke. — Man, en stoor u daar niet in;
 Ik zal met de ketel koken.
 'k Zal alles doen naar uwe zin,
 Gij zult er mogen stoken!
 Ge zult u mogen dik roeren in de vlaaien,
 Binst zal ik ne kalfskop braaien;
 Laat de familie maar komen aan, } bis
 Alles zal hier wel goed in orde staan!

Al de dieren van de hoeve kwamen er bij te pas. Zo riepen de koeien die honger hadden :

Wij staan gebonden in de stal,
 Die ons moeten geven⁽²⁾ zijn naar den bal!

En de hennen :

Vrouwken, ons kiekens kakelen al gelijk
 Ket, ket, ket, ket, ket gevonden!
 Zij worden vet gelijk het slijk,
 Maar die zijn niet gebonden.
 Dat is in hulder g...⁽³⁾
 Ze lopen waar ze willen,
 Ze scharten alles plat.
 Hulder meesters zijn gaan drillen.
 En ze vliegen op de tarwetas
 En ze roepen : 'k wou dat 't altijd kermis was! } bis

Wie met Nand een eitje te pellen had, kwam er nooit goedkoop van af. Nand maakte een liedje en had altoos de lachers aan zijn kant. Velen heeft hij gedoodverfd met bijnamen, die, van vader naar zoon en zelfs naar kleinzoon zijn overgegaan.

(2) = Voeden.

(3) = Dit is naar hun zin.

Eens, toen Nand aan het boomsnoeien was, vielen enige takken op het dak der schuur van zijn geboor. De vrouw, die op haar tong niet gevallen was, kwam buitengesprongen en verweet Nand voor al wat lelijk en slecht was, en zijn dochter, die haar vader ter hulp kwam, kreeg ook haar deel. Nand bleef heel bedaard en sprak geen woord, doch ... de volgende Zondag stond hij op zijn tafel aan de kerk en zong op het aria van een carnavalliedje.

Vrienden, uit den dwang
Heb ik een gezang;
Die willen mensen dwingen,
Keppe Kut en Bever Beet, (twee bijnamen)
Zal ik tot hun leed
Nog een liedje moeten zingen,
Of zij lopen flus⁽⁴⁾
Recht tot bij de sjus⁽⁵⁾
Voor een boom.
O! Wat droom!
Ik ging de takken weren
Op den galnoot hier.
O! Ja, dat doe ik geren
En met veel plezier.
We zullen hem gaan kappen
Met een kloeken moed,
Daarbij een goeie⁽⁶⁾ snappen
Lijk de Kut hier doet.

Mannen, toe, aan 't werk!
Wij zijn samen sterk,
Wij gaan de bomen snoeien,
Die ik wijzen zal
Hier achter den stal,
Maar geen tak op schuur te roeien!⁽⁷⁾
Want Bever Beet,
Die staat altijd gereed.
Breekt de stal,
Ja, zij zal
Doen maken t' uwen lasten
Een proces verbaal
En in uw zakken tasten
Voor haar zwart schandaal.

(4) = Straks.

(5) = Vrederechter, juge.

(6) = Druppel jenever.

(7) = werpen, gooien.

Want zij liggen te loeren
Altijd op den buit
En zouden strijd gaan voeren
Voor nen halven kluit. ⁽⁸⁾

Kleppe Kut was pront,
Als ze bezig stond
Ons Marie te verwijten;
Tegen onzen Pol
Schoor zij hare rol;
Ja, zij kwam hem wreed uitsch....

....

....

Rasphuisgoed, ⁽⁹⁾
Die dat doet;
En dan moet zij gaan scheren
Mensen op hun hof
En roepen : vorte peren!
't Ander is te grof,
Dat durf ik toch niet zeggen.
Maar, die zwarte ros
Durft alles openleggen
En braakt alles los.

Eens had hij het over een koddige bruiloft.

Vrienden, luistert naar mij,
Overall ben ik bij.
Op de bruiloft van Tist,
Waar ik niet van en wist,
Z'hèn een arke⁽¹⁰⁾ vergaard,
Geen kosten gespaard.
Met wat rood en wat geel,
Maar van boven wat scheel.
Doe maar mee met mij, doe maar mee met mij,
doe maar mee met mij!
Mijn vriend,
Gij zult hên lijk wij, gij zult hên lijk wij;
Daar is iets aan verdiend.

(8) = 0,05 fr.

(9) = Rasphuis, volksnaam voor het gevang. Rasphuisgoed = gevangenisklanten.

(10) = Triomfboog.

Op een andere bruiloft bezong hij het schenken van de erewijn als volgt :

Och Here, Och Here,
De wijn van ere,
Die wierd geschonken;
'k Heb ook weeste lonken.
Tjeefken den Dromer
Koos hem ne romer,
Het smaakte hem fijn :
't Was zeker wel wijn.

De glazen werden uitgelekt tot op den bom,
't Was met ne pardeom⁽¹¹⁾ voor bruid en bruidegom!

Emiel Tibbaut, een Kalkenaar, was na een hevige kiesstrijd verkozen tot volksvertegenwoordiger. Nand stond, de volgende Zondag, op zijn tafel en zong een liedje ter ere van het nieuw kamerlid. Hier volgt het laatste koeplet :

Het boomken is geplant!
't Is goed voor gans het land,
't Zal schieten scheuten uit!
Dit durf ik zeggen luid.
Ik zie den zetel staan,
Waar dat hij in moet gaan.
Waar dat hij onze klachten zal te voren staan.
Emiel Tibbaut, die is gekozen
Als kamerlid, als kamerlid;
Die man en zal niet zijn vervrozen,
Als hij daar in zijn zetel zit.

Na elke moord in de omtrek stond de ene of andere vreemde liedjeszanger op het dorp, met een zeildoek, waarop de wrede moord in zes taferelen geschilderd was.

Het liedje begon onveranderlijk als volgt :

Vrienden, die wilt horen zingen,
Komt en luistert naar dit lied,
Dat zijn toch wel wrede dingen,
Die hier onlangs zijn geschied.

Ter ere van Nand moet gezegd worden dat hij, uit principe, nooit een liedje over een moord dichtte. « 't Es al vreed genoeg » zei Nand, « al en mouken ze doir geen liekens van ».

(11) = Pro Deo, eigenlijk kosteloze, gerechtelijke bijstand.

Nand was ceremoniemeester bij het planten en vellen van de Meiboom. Onder Nand was alles geregeld en verzorgd en met Nand is dit oud gebruik dan ook verdwenen.

Als in de loop van het jaar een nieuwe herberg werd geopend, plantte men, de daaropvolgende laatste Zondag der maand April, een Meiboom, vóór het huis. De planting was gauw afgelopen. Zij werd besloten met het afdrinken van een ton of halve ton bier, geschonken door de brouwer, doch de Meivelling op de laatste Zondag der Meimaand duurde heel de namiddag. Al de jongelingen van de wijk deden er aan mede. Voorzien van houten spaden en bijlen trok men in stoet door het dorp. Een dokter met grote houten medicijnkist, een marketenster voorzien van een vaatje jenever, een slijper met houten slijpsteen, een barbier met houten scheergerief, een ouderling en een politieman, gewapend met een dorsvlegel, maakten deel uit van de troep, die soms een dertigtal man sterk was. Allen waren koddig gekleed. Nand droeg een wit-zwart clownkostuum en was, ten minste, zo ernstig als de koster bij een begraaving.

Nu en dan zong men een marsliedje door Nand gedicht en begeleid op zijn viool. Wij herinneren ons nog het volgende :

Slijper, neem maar uwen steen,
Gij, barbier, uw messen,
Gij, dokter in 't algemeen,
En gij, zoetelesse,⁽¹²⁾
Gij daar, Jan
Vlegelman,
Ook niet te mankeren,
Schrijnwerker, politiekop,
Wij trekken samen op!
(*Sjim, sjim, sjim op de viool*)
Vinden wij hem staan,
Eenieder zal beginnen werken,
Elk gelijk hij kan;
Zo wordt de Meiboom uitgedaan!
Als de Mei zal zijn aan kant
Dan zullen wij gaan dansen
Met een grote pint in d'hand,
O! ja dat is plezant!

Ter bestemming gekomen, verkocht Nand de Meiboom, die met menigvuldige vlagjes versierd was, aan de ouderling (vader), na-

(12) = Marketenster.

tuurlijk na lang loven en bieden en het drinken van menig « ronden » bier op de verkoop.

De velling ging traag vooruit want, volgens het ceremonieel van Nand, mocht de boom maar vallen rond de avond. Toen men een zekere tijd aan het graven was, stootte men op de kist. « Veurzeker ne schat! » zei Nand. De kist werd, met veel omhaal, naar boven gehaald en voorzichtig open gemaakt. Zij bevatte boterhammen en gekookte eiers, die zeer welkom waren, want het Kalkense bier had de eetlust der Meivellers gescherpt. Nand zegde een gebed voor en de acteurs zegden het na. Het begon als volgt : « Onze vader, die in dit kofferken zit » en eindigde met de woorden : « verlos ons van de grote dorst. Amen. » De maaltijd vroeg niet veel tijd en, met nieuwe moed, zette men zich aan 't werk.

Van tijd tot tijd werd het spitten en het kappen met de bijl onderbroken om een pint te drinken, rond de Meiboom te dansen op de tonen der viool van Nand of een liedje te zingen.

Wij herinneren ons nog het volgende koeplet :

't Is toch wel een boomke geprezen,
Hij staat zo lief!
'k Ben blij dat 't onze zal wezen,
Wat schoon gerief!
Als men aanziet die schone kransen
Verguld papier,
Wij zullen eens lustig gaan dansen
Met veel plezier.
Deze Mei, deze Mei, wij gaan hem vellen te gader,
Hij mag niet blijven staan,
Hij moet worden uitgedaan!
Deze Mei, deze Mei is gekocht van mijnen vader,
Hij mag niet blijven staan,
Hij moet worden uitgedaan.

De dokter verzorgde soms de een of andere gekwetste, de barbier had goed zijn bezigheid en scheerde de baarden der acteurs met zijn houten scheermes, de slijper sleep de houten bijlen op zijn houten slijpsteen en de politiemann hield door middel van zijn met hooi opgevulde vlegel de nodige ruimte open voor de acteurs. Wie te dicht bij het « toneel » kwam, werd al eens de pet van 't hoofd geslagen.

Zo ging de namiddag voorbij en in de valavond viel de Meiboom onder het gejuich der omstaanders. En menige acteur stond zo onvast op zijn benen, dat hij dreigde mee te vallen met de Mei-

boom! Nand was even kalm als bij 't begin, net als ware de Meivelling een begraving geweest.

De laatste Meivelling had plaats op de Kruisen in 1891. Stien Roelandt, oud-schermmeester bij het leger, had de vertoning gemilitariseerd en al de acteurs, Nand inbegrepen, gedrield als echte militairen. Stien commandeerde als een generaal, natuurlijk in 't Frans en Nand, in clown-kostuum, kalm als altijd, marcheerde op pas zo goed en kwaad als zijn oude stramme benen het hem toelieten.

Toen de Mei gevallen was, zong men een lied door Nand gedicht op de zangwijze der Brabançonne.

O lieve Mei, ge zijt nu opgedragen
Aan God den Heer, die leeft in de eeuwigheid;
Maar al wat ik aan Hem kom te vragen,
Dat gij, o Mei, op tijd hier weder zijt.
'k Wens anders niets met 't vurigste verlangen
Dan u te zien, in 't midden van ons schaar;
Wij zullen u met veel liefde ontvangen.
Adieu, O Mei, adieu tot 't naaste jaar,
Adieu, O Mei, adieu tot 't naaste jaar,
Adieu, O Mei, adieu tot 't naaste jaar!

Een paar jaren nadien is Nand overleden en met hem is ook de Meivelling verdwenen.

Nand was zeer populair te Kalken. Hij vond de echte volkstonen en het pittige woord in het Kalkense dialect.

Zijn manuscripten die ik, veel jaren geleden, eens in handen kreeg, en die thans onvindbaar zijn, krioelen van de taalfouten. Deze werden zoveel mogelijk door de drukker geweerd. Met de nodige opleiding ware Nand wellicht een goed volksdichter geworden. Hij verdient ten volle eens herdacht te worden als typisch Kalkenaar.

C. VERMEIREN.

BONDSLEVEN.

Ter redding van het Gentse « Pand ».

Het bestuur van de Bond der Oostvlaamse Folkloristen heeft, naast andere Gentse verenigingen, die zich om het behoud van Natuur- en Stedenschoon bekommeren, krachtig bij de Heer Minister van Openbaar Onderwijs aangedrongen opdat *alle* de oudere delen van het zo merkwaardig voormalig klooster der PP. Dominikanen, in Onderbergen, door het volk « het Pand » genoemd, volledig zouden als monument gerangschikt worden en dat zij van de afbraak, waarmede zij, helaas, ernstig bedreigd worden, zouden worden gered.

De Levende Folklore van het Gewest Balegem.

(Vervolg)⁽¹⁾

III. — DE VOLKSGENEESKUNDE EN DE BEDEVAARTEN.

Alhoewel de wetenschappelijke geneeskunde steeds in ruimere kring haar invloed laat gelden, stellen wij nochtans vast dat de buitenmens, en vooral de oudere generatie, toch vooraf het heil blijft zoeken ofwel in het natuurlijke, ofwel in het bovennatuurlijke, en in bepaalde omstandigheden zelfs in alle twee. Vandaar twee onafscheidbare zaken : remedies en bedevaarten.

De voorschriften, welke ouders en voorouders goed bevonden hebben, remedies welke op hen zelf of door hen zelf toegepast werden, worden met taaigheid verder aangeprezen en toegepast. Wij verwijzen hier naar « Volksgeneeskunde in Vlaanderen » door A. De Cock, welke het probleem van verband tussen remedies en kwalen volledig toelicht onder oogpunt van oorzaak, vorm, aard en naam.

Betert de ziekte of de kwaal niet naar wens, dan wordt een bedevaart ondernomen. Merken wij onmiddellijk op, dat er veel gebedevaart wordt op bepaalde datum en dit ten eerste met het oog om van de ziekte bevrijd te blijven en ten tweede ook uit traditie. Bijvoorbeeld is de datum aangebroken voor de bedevaart van de H. Antonius-Abt, dan trekt men naar het genadeoord of men, ja dan neen, door ziekte of kwaal getroffen is. Wij onthouden er ons hier van, in details te treden aangaande de keuze van de plaats en van de heilige; dit maakt deel uit van de bedevaartstudie. Wij vermelden enkel de plaatsen en de heilige, waar men voor een bepaalde ziekte of kwaal gaat bedevaarten.

Wij nemen hier de alfabetische lijst van plagen en ziekten over uit het werk « Volkskundige Kalender voor het Vlaamsche Land », door Gab. Celis — Gent 1923. Zie aldaar blz. 335.

St.-Antoniusvuur.

Deze benaming is bedoeld op de huidontsteking bij de zwijnen en vooral op de rode plekken welke zich vertonen op de huid.

Wil het varken mestpoelwater drinken, dan zal het er van genezen.

(1) Zie Oostvl. Zanten, 28° jg. (1953), blz. 89, 138 en 167.

St. Antonius-Abt is de aangewezen beschermheilige voor deze plaag. Men gaat beewegen naar Borsbeke, Moortsele en Sint-Maria-Oudenhove.

Barensnood.

De aanstaande moeders gaan tussen de zesde à zevende maand zwangerschap naar Gent (Rabotstraat) in de kapel van de Arme Claren « onder de mantel » van de H. Coleta. Kunnen deze zelf de bedevaart niet ondernemen, dan gaat meestal de moeder der zwangere vrouw, gebeurlijk ook vrouwelijke familieleden.

N. B. Voor de preventieve maatregelen, welke de zwangere vrouwen moeten in acht nemen, zie Hoofdstuk I — De Kring om het Leven — Oost-Vl. Zanten, 28^e jg., 1953, blz. 90.

Beroerte. In de volksmond : **geraaktheid.**

Als iemand door een beroerte getroffen wordt, doet men hem azijn opsnuiven en legt men mostaardpleisters op de rug. (Elene)

Blaasziekten.

Men eet veel poreien met landpeeën gestoofd en veel poreisoep. Te Leeuwergem drinkt men daarenboven een afkooksel van perzikbladeren en te Oombergen een afkooksel van gedroogde kriekenstelen.

Men gaat beewegen naar Sint-Blasius-Boekel bij St. Margaretha.

Tegen de koude pis brengt men de voeten warm en legt warme compressen op de buik.

Bloedkwalen.

Om het bloedvloeien te stelpen, legt men koude doeken. Bloedt een kind uit de neus, dan legt men het een koude sleutel in de nek en men houdt het hoofd van het kind achteruit.

Is iemand te dik van bloed, dan plaatst men hem «lekens» op de rug; deze zuigen het «vuil» bloed uit. Deze operatie wordt verscheidene malen hernieuwd. In de tussenperiode worden de «lekens» — dat zijn bloedzuigers — op sterk water gestoken.

Voor alle soorten bloedkwalen gaat men naar het H. Bloed te Brugge.

Borstkwalen. (Verkoudheden op de borst)

Verkoudheden kunnen slechts «genezen geraken» door de warmte, zo legt men jeneverdoeken op de borst, alsook watten.

Men neemt kandijsiroop en vliendersiroop in en drinkt het sap van met suiker bestrooide geraspte rammenas.

Hebben de kleine kinderen een borstvalling, dan legt men plaasters van kaarsjes op de borst.

Zit bij de grote mensen de valling vast, is ze « versteend », zit ze « vastgeroest », dan strijkt men de borst in met « teinturediot » en drinkt bij het slapen gaan zo warm mogelijk een grog van wijn met veel suiker, een grog van melk met een druppel rhum, een gekookte druppel (jenever) met suiker; dit alles doet zweten.

Brand. (Huidontsteking)

Huidontsteking wordt geacht voort te komen van onzuiver bloed; eerst en vooral is een purge aangeraden, men neemt ook solfer vermengd in « winkelsiroop » (kandijsiroop). Uitwendig legt men geraspte vetwortels (kliswortel) op de plaatsen waar de huidontsteking zich voordoet.

Wie met huiduitslag geplaagd zit, zoekt troost en bijstand bij St. Antonius-Abt te Borsbeke, Moortsele en Sint-Maria-Oudenhove, waar de heilige, behalve voor het St.-Antoniusvuur bij de zwijnen, ook aangeroepen wordt voor alle huiduitslag bij de mensen.

Brandwonden.

Men steekt gewoonlijk de blaren door verbrandsel veroorzaakt open. Het algemene heelmiddel is : in fijn olie opgelegde gewijde leliebloemblaren op de brandwonden leggen. De lelies worden o.a. gewijd de 13 Juni te Strijpen-Knutsegem.

Te Scheldewindeke legt men op de brandwonden een zalf van tafelolie met « ratels » van bijen, soms gepelde lelieblaren en ook nog bruine zeep. Merken wij op dat **gewijde** leliebloemblaren te Scheldewindeke, volgens onze zegspersoon, niet gekend zijn.

Te Leeuwergem strijkt men op de brandwonden petrol, bruine zeep, wit van ei en ook jenever. Hier kent men eveneens geen gewijde leliebloemblaren.

Buikpijn.

Aan de kleine kinderen geeft men « windolie ». De grote mensen leggen compressen van warm water.

Als remedie tegen buikloop, eet men geroosterd brood zonder smeersel, hardgekookte eieren en rijstpap. Men drinkt ook rijstwater en afkooksel van kamillebloempjes.

Sinte-Katrienewiel.

Op de « katrienwielen » legt men een papje van wit brood of lekkerkoek met vetwortel (kliswortel); een papje van wit brood, zoete melk en lijnzaad; een papje van witte-inktwortel (wolfsmelk); of ook nog een papje van zoete melk, brood en kaasjeskruid.

Het krachtigste middel is toch nog het bovennatuurlijke, namelijk een beeweg naar Steenhuize bij St. Catherina.

Flerecijn. (Rheumatisme — Jicht)

Op de aangetaste plaatsen legt men zakjes warm zand, men wrijft ze in met terpentijn en lijnolie en ook met koud water.

Men gaat beewegen naar Edingen bij St. Leonardus.

Haarworm. (Haarverlies).

Te Leeuwergem schijnt men een goede uitslag te hebben door de kale plekken in te wrijven met het water van een paard, dat « drachtig » is.

Hik.

Om iemand van de hik te verlossen, doet men hem verschieten, ook doet men hem zolang mogelijk de adem inhouden.

Heeft een kind de hik, dan, zegt men, groeit het.

Keelpijn.

Te Balegem gorgelt men de keel met zout water. Te Elene bindt men rond de keel, bij het slapen gaan, een dien-dag-gedragen kous, hoe meer bezweet hoe beter. Vroeger, zegde onze zegsvrouw, stak men er (in de kous) een kikvors bij, dan « trok er de brand nog meer uit ». Te Leeuwergem bindt men een halve pekelharing rond de keel. Te Oombergen en Velzeke-Ruddershove wordt er watten rond de keel gebonden. Te Oosterzele wordt een papje van gekookte donderbladeren op de keel gelegd. Te Scheldewindeke zuigt men citroenen uit.

Voor de keelpijnen gaat men beewegen naar Beirlegem bij St. Godelieve.

Kinderziekten.

Wanneer een zuigeling te veel schreit, moet er « toch iets aan mankeren ». Het kan honger hebben : men geeft het meer eten; het kan buikpijn gevoelen : men geeft het windolie; bij een hevige huilbui, slaat men het stilletjes op de rug, men zoekt, men « pro-

beert » en tot slot van rekening, trekt men naar O. L. Vrouw van Schreiboorn te Gent (Kortrijkse-Poortstraat) om hulp te bekomen.

Wordt het kind opvallend mager, krijgt het rimpeltjes, met andere woorden krijgt het van de «oude man» (rachitisme) dan gaat men beewegen bij de H. Fiacre te Gent in de Ekkergermerkerk.

Voor de kinderen, welke slap op de beentjes zijn, of scheve beentjes krijgen, onderneemt men een bedevaart naar Heldergerm bij St. Lambrecht. Te Balegem vindt men er bate bij, door de kinderen met hun beentjes in een hoop zand te steken. Men zegt : « We zullen het (het kind) eens in het zand moeten zetten ».

Krijgt het kind de « kiekhoest » (kinkhoest), dan bezoekt men St. Margareta te Sint-Blasius-Boekel, wijk Wijlegem. Bij hevige hoestbuien, dat men werkelijk ziet « dat het er zou inblijven », houdt men het kind onder de pomp en geeft het een koud stortbad.

Zo een kind de mazelen heeft, is er maar één middel : namelijk het warm houden.

Meest gevreesd zijn : de « seskens » (stuipen). Valt een kind in de stuipen, dan doet men het verschrikken om er « uit te schieten ». Voor de « seskens » stelt men alleenlijk vertrouwen in het bovennatuurlijke. Men aanroeft St. Jan te Hemelveerdegem en, als voorzorgsmaatregel, onderneemt men jaarlijks deze bedevaart.

Koorts.

Koude doeken gedrenkt in azijn op de kuiten vastbinden schijnt een afdoend middel. Men neemt warme dranken alsook aspirinen en poeders van 't Wit Kruis.

Het noordelijk gedeelte van het gewest : Oosterzele, Scheldewindeke en ook het noordelijk gedeelte van Balegem gaat naar het Koortskapelleke te Scheldewindeke, wijk Keerken.

Het zuidelijk gedeelte : Elene, Leeuwergem, Oombergen, Velzeke-Ruddershove en het zuidelijk gedeelte van Balegem, bezoekt gewoonlijk de St.-Andriesskapel te Strijpen.

Krampen.

Men zal armen en benen zoveel mogelijk in beweging brengen en uitstrekken, en met de voeten in warm water zitten.

Men zoekt hulp te Hillegem bij St. Lucia, waar men gewijde lintjes koopt om rond de kuiten te binden.

Ook houdt men ten preventieven maatregel de lintjes op zak.

Muizen- en Rattenplaag.

Men legt vergif op de plaats waar deze zich verschuilen, en het

best van al is een kat houden. Eén onzer zegspersonen weet te melden dat « een pastoor van een zekere gemeente ook die raad gegeven heeft »; waarschijnlijk doelt ze op de pastoor van Vlassenbroek (Baasrode) welke de raad gaf : « dat een goede kat houden anders ook niet slecht is ». In de parochiekerk van Vlassenbroek is namelijk een bedevaart tegen muizen- en rattenplaag.

Men wendt zich ook bij St. Gertrudis te Sint-Antelinks om van deze plaag verlost te worden.

Nagelgaten.

Men legt er een papje op van wit brood en witte wortel. Men zoekt hulp bij St. Eligius te Leeuwergem.

Oogziekten en Oogkwalen.

Men baadt de ogen met een afkooksel van donderbladeren; of met een treksel van kaasjeskruid; of met lauw Maarts sneeuwwater; of met water van de bron van O. L. Vrouw van Lourdes (Oostakker).

Men gaat beewegen naar Beirlegem bij St. Lucia, naar O. L. Vrouw van Lourdes te Oostakker en naar O. L. Vrouw van de Oudenberg te Geeraardsbergen.

Oorzichten.

Men houdt het oor over de damp van kokend water met vlienderbloemen. Men bindt ook watten op de oren om ze warm te houden.

Men trekt naar Vlierzele om hulp bij St. Fledericus.

Roosziekte. (Erysipèle).

Voor de roos gaat men naar O. L. Vrouw van Rozebeke te Rozebeke. De gemeente Velzeke-Ruddershove gaat jaarlijks in groep naar dit heiligdom.

Speen.

Men wrijft de spenen in met zoete boter of zoet darmvet van 't varken. Men zet zich ook in koud water.

Tandpijn.

Zout in de zieke tand duwen, er zout en peper aanwrijven, er jenever in houden, er een stukje aspirine of een wiekje gedrenkt in jenever insteken, warm houden door watten op de kaak te binden zijn de courante middelen.

Wie met kiespijn geplaagd zit, zoekt troost bij St. Apollonia te Erwetegem, Munkzwalm en Munte.

Het tanden verkopen per post, is in het behandelde gewest niet gekend. Men gaat persoonlijk of stuurt iemand.

Verrekking of Verstuiking.

Men zal het lichaamsdeel goed spalken of er pekeldoeken rondbinden.

Vijt.

Op de verzworen vinger legt men een papje van witte bloem en water; of een papje van brood en zoete melk; of een mengsel van gemalen Sinxenkruid en kaasjeskruid vermengd in een dooier van ei.

Wratten.

Is er een sterfgeval in de familie, dan is het oogenblik gekomen om zijn wratten kwijt te geraken. Men overwrijft de wratten met een stukje spek en delft het in de grond. Is het lijk verteerd, dan is terzelfdertijd het stukje spek verteerd en de wratten vallen af.

Een ander middel is ook nog dit : men vraagt aan een gebuur een stukje spek, zonder te zeggen waarvoor het moet dienen. Men wrijft de wratten in met dit spek, steekt het in de grond en leest drie achtereenvolgende Vrijdagen een Onze Vader, een Wees Gegroet en de vier Akten. Als het stukje spek verteerd is, is men zijn wratten kwijt.

* * *

Gebeurlijk te raadplegen werken :

« Volksgeneeskunde in Vlaanderen » door A. De Cock — Gent — J. Vuylsteke — 1891.

« Volkscundige Kalender voor het Vlaamsche Land » door Gab. Celis — Gent — Heirnislaan, 5 — 1923.

(Wordt voortgezet)

M. BROECKHOVE.

Bibliografie

van Eerw. Heer G. Celis, priester.⁽¹⁾

I. — Werken in boek- of brochurevorm (overdrukken) verschenen:

1. *De Hoofdkerk van St.-Baafs. Gids voor den bezoeker. La Cathédrale de St. Bavon. Guide pour le visiteur.* 1906. Gent. Drukkerij A. Siffer. Tweetalig: Ned. tekst: blz. 1-28, Franse tekst: blz. 29-52.
2e en vermeerderde uitgave. Zelfde titels. 1910. Gent. Drukk. J. Van der Schelden. Tweetalig: Ned. tekst: blz. 1-28; Franse tekst: 29-51.
3e uitgave. Met ondertitel: *Geïllustreerde gids voor den bezoeker.* Eentalig. Z. j. (1912).⁽²⁾ Gent. Zonder vermelding van drukker (J. Van der Schelden),⁽²⁾ 32 blz. Geïllustreerd.
4^e uitgave. Zelfde titel en ondertitel. Z. j. (1913).⁽²⁾ Gent. Zonder vermelding van drukker (J. Van der Schelden),⁽²⁾ 32 blz. Geïllustreerd.
5e uitgave. Zelfde titel en ondertitel. Z. j. (1923).⁽²⁾ Gent. Zonder vermelding van drukker (J. Van der Schelden),⁽²⁾ 32 blz. Geïllustreerd.
6e uitgave. Zelfde titel en ondertitel. Z. j. (1924).⁽²⁾ Gent. Zonder vermelding van drukker (J. Van der Schelden),⁽²⁾ 32 blz. Geïllustreerd.
2. *La Cathédrale de St. Bavon. Guide pour le visiteur.*
2 eerste uitgaven tweetalig. Zie onder 1.
3e uitgave. Met ondertitel: *Guide illustré pour le visiteur.* Eentalig. Z. j. (1912).⁽²⁾ Gent. Zonder vermelding van drukker (J. Van der Schelden),⁽²⁾ 40 blz. Geïllustreerd.
4e uitgave. Zelfde titel en ondertitel. Z. j. (1913).⁽²⁾ Gent. Zonder vermelding van drukker (J. Van der Schelden),⁽²⁾ 40 blz. Geïllustreerd.
5e uitgave. Zelfde titel en ondertitel. Z. j. (1920).⁽²⁾ Gent. Zonder vermelding van drukker (J. Van der Schelden),⁽²⁾ 32 blz. Geïllustreerd.
6^e uitgave. Zelfde titel en ondertitel. Z. j. (1924).⁽²⁾ Gent. Zonder vermelding van drukker (J. Van der Schelden),⁽²⁾ 32 blz. Geïllustreerd.
7^e uitgave. Zelfde titel en ondertitel. Z. j. (1927). Gent. Drukkerij E. Heuvelmans, 32 blz. Geïllustreerd.
3. *The Cathedral of St.-Bavon. New illustrated guide.* Translated from the French by G. H. Z. j. (1918). Gent. Drukk. J. Van der Schelden, 40 blz. Geïllustreerd.
4. *De Beschrijving van Gent.* Z. j. (1909). Gent. Drukk. J. Van der Schelden, 201 blz. Geïllustreerd.
2^e en vermeerderde uitgave. 1920. Gent. Drukk. A. Cosijn-Minne, 268 blz. Geïllustreerd.

(1) De schrijver was zelf de uitgever van de meeste zijner boeken. In dit geval geven we alleen de naam op van de drukker. De vermelde werken zijn meest alle uitverkocht.
(2) Medegedeeld door de Eerw. Heer G. Celis.

5. *Een Gentsche schilder : Nicolas De Liemackere (gezegd Roose), 1601-1646. Eenige aantekeningen over zijn leven en zijne werken*, 1910. Gent, 20 blz. (Overdruk uit « De Godsdienstige Week van Vlaanderen », XLIII, nrs 11, 12, 13, 14).
6. *Gent, stad van Maria*. Z. j. (1910). Gent, Drukk. J. Van der Schelden, 116 blz. (Overdruk uit « De Godsdienstige Week van Vlaanderen », XLIII, van n° 23 tot 52; XLIV, n° 2, 3, 7, 8).
7. *Herinneringen uit het verleden, samengebracht door G. Celis*. Z. j. (1910). Gent. Drukk. J. Van der Schelden, 32 blz. (Overdruk uit « De Heirnisgalm »).
8. *De Heirniswijk. Ontstaan en bloei*. 1912. Gent. (Overdruk uit « De Heirnisgalm », van 1911, n° 6 tot 1912, n° 5).
9. *In Vlaanderen. Een Speelreisje langs berg en dal*. Z. j. (1912). Gent. Drukk. A. Siffer. 112 blz. Bestaat met 2 verschillende omslagen. De eerste draagt als titel : *In Vlaanderen, door Gabriël Celis, priester*, en een zwarte leeuw. De andere : *Gabriël Celis, priester. Een Reisje in Vlaanderen langs berg en dal*, met daaronder een « cul de lampe » en verder geen illustratie. De inhoud is identisch.
10. *De Bedevaartplaatsen in Oost-Vlaanderen*. 1914. Gent. Drukk. J. Van der Schelden, 223 blz. (Overdruk uit « De Godsdienstige Week van Vlaanderen », XLV, vanaf n° 17, XLVI en XLVII).
11. *Naar Rome. Reisindruckken*. Z. j. (1917). Gent. Drukk. A. Siffer, 79 blz.
12. *De Blijde Inkomsten der Graven van Vlaanderen in de St.-Pietersabdij te Gent*. 1919. Gent. Drukk. A. Siffer, 27 blz. (Overdruk uit het « Bulletin der Maatschappij van Geschied- en Oudheidkunde te Gent »).
13. *De Gebouwen der St.-Pietersabdij. Een hekeldicht in 1777*. 1919. Gent. Drukk. A. Siffer, 8 blz. (Overdruk uit het « Bulletin der Maatschappij van Geschied- en Oudheidkunde te Gent »).
14. *Het Klooster van den Nieuwenbosch (1201-1797)*. 1919. Gent. Drukk. A. Siffer (Overdruk uit het « Bulletin der Maatschappij van Geschied- en Oudheidkunde te Gent »).
15. *Levensgeschiedenis van de H. Maria-Margareta Alacoque*. 1920. St.-Amandsberg. Drukk. A. De Scheemaecker, 270 blz.
16. *Levensgeschiedenis van de H. Joannes Berchmans*. 1921. St.-Amandsberg. Drukk. A. De Scheemaecker, 62 blz.
17. *600-jarig Jubeljaar der Kapellekensviering te Gent. 1321-1921. Zonder naam van schrijver*. 1921. Gent. Drukk. A. Cosijn-Minne, 12 blz. Geïllustreerd. Uitgegeven door de Vereniging « Gent aan Maria ».
18. *De Straatverlichting te Gent. 1745-1920. Volkskundige bijdrage*. 1922. Antwerpen. 14 blz. (Overdruk uit « Nederlandsch Tijdschrift voor Volkskunde », 27^e jg. (1922), blz. 26-39.)

19. *Het Karthuizerklooster van Gent (1320-1783)*. 1923. Gent. Drukk. A. Siffer, 32 blz. (Overdruk uit het « Bulletin der Maatschappij van Geschied- en Oudheidkunde te Gent ».)
20. *Volkskundige Kalender van het Vlaamsche Land*. 1923. Gent. Drukk. A. Siffer, 336 blz. Geïllustreerd.
21. *Het Gentsche Altaarstuk: De Aanbidding van het Lam door de gebroeders Van Eyck. Toelichting door E. H. Celis*. 1923. Leiden. Uitgever A. M. Sijthoff, Kaft van 16 fototypies. Toelichting : 24 blz.
22. *De Onze Lieve Vrouwkapellekens te Gent*. 1924. Gent. Drukk. J. Van der Schelden, 32 blz. (Overdruk uit « De Godsdienstige Week van Vlaanderen » LVI, n° 15-16.)
23. *Het Gentsche Volksleven*. 1914. St.-Amandsberg. Drukk. Charles Snoeck-Cools, 140 blz.
24. *Een Feestenkrans om het Jaar. Volkskundige voordracht*. 1924. St.-Amandsberg. Drukk. A. De Scheemaecker, 24 blz. (Overdruk uit « De H. Familie » XXVII.)
25. *Troosteres der Bedrukten. Toneelspel*. 1925. St.-Amandsberg. Drukk. A. De Scheemaecker, 30 blz. (Overdruk uit « De H. Familie », XXVIII.)
26. *De Folklore*. 1925. Antwerpen. Verhandelingen van de Katholieke Vlaamsche Hoogeschooluitbreiding, n° 236, 63 blz.
27. *O. L. Vrouw te Koortsen te Moerkerke-bij-Brugge*. 1926. St.-Amandsberg. Drukk. A. De Scheemaecker, 12 blz.
28. *Door het Leven heen. Volksgebruiken*. 1927. St.-Amandsberg. Druk. A. De Scheemaecker, 23 blz. (Overdruk uit « De H. Familie ».)
29. *Museum voor Folklore. Catalogus. Z. j. (1927)*. Gent. Drukk. De Zaaier, 14 blz.
30. *Akkergem. Het Verleden, het Heden en de Toekomst. (Tweetalig)*. 1928. Gent. Uitgegeven door de zorgen van de Bond van Akkergem bij gelegenheid der Blijde Intrede van de Hertog en de Hertogin van Brabant te Gent. Drukk. Heuvelmans, 2x22 blz.
31. *Door het kunstrijk Italië (Milanen, Genua, Rome, Assisië, Florentie, Bologna, Venetië, Padua en Verona)*. 1928. St. Amandsberg. Drukk. A. De Scheemaecker, 95 blz. (Overdruk uit « De H. Familie », XXXI.)
32. *Door Fransche Gouwen (Bij de Basken. Te Lourdes. In de Provence. Langs de Rhône)*. 1929. St.-Amandsberg. Drukk. A. De Scheemaecker, 72 blz. (Overdruk uit « De H. Familie », XXXII.)
33. *De Folklore der Processiën en Ommegangen, Radiocauserie*. 1932. St.-Amandsberg. Drukk. De Scheemaecker, 8 blz.
34. *De Kapelletjes in België (Oorsprong. Geschiedenis. Gebruiken)*. 1937. St.-Amandsberg. Uitgave van « De Vrienden der H. Maagd ». Drukk. A. De Scheemaecker, 23 blz. Geïllustreerd.
35. *De Wegkappelletjes in België*. 1938. Brussel, 26 blz. (Overdruk uit « De Brabantsche Folklore », n° 101).

36. *Les édicules pieux en Belgique*. 1938. Brussel, 24 blz. (Overdruk uit « Le Folklore Brabançon », n° 103-104.) (Vertaling van n° 35.)
37. *Nood zoekt troost. Volksdevotie te Gent. 1866-1944*. (met Senator G. Gabriël). Voorwoord van Z.E.H. Kanunnik Van Kerckhove. Z. j. (1941). Destelbergen. Boekhandel J. Debruyne. 95 blz. Geïllustreerd.
38. *De Geburtekapelletjes en de Gevelbeelden te Gent*. - Kunst-fotoverzameling door J. Buyens. 1941, 96 foto's. Met toelichting van E.H. G. Celis, bestuurder van « Gent aan Maria ». 15 blz. Gent. Drukk. E. Heuvelmans.
39. *Kapel en Beeld in Europa*. Jubileumnummer van « De Vrienden der H. Maagd ». 1948. Gent. Drukk. N. V. Het Volk, 20 blz. Geïllustreerd.
40. *De Geburtekapellekens en de Gevelbeelden te Gent*. 1949. Gent. Drukk. N. V. Het Volk, 8 blz. Geïllustreerd. (Overdruk uit « Mariaal Tijdschrift », XIX.) (Zie ook n^r 38.)

II. — Handschriften.

- Gent tijdens de Patriottentijd*. 1950. 101+86 blz. (Bibliotheek der Rijksuniversiteit te Gent).
- De Gentsche Lazarie*. (Bibliotheek der Rijksuniversiteit te Gent).
- Volkskundig Woordenboek*. I A-L, IV en 310 blz.; II M-Z, van blz. 311 tot 590. (Bibliotheek van de Bond der Oostvl. Folkloristen, Stadsarchief).
- Volkskundige Kalender voor het Vlaamse Land*, 2^e en omgewerkte uitgave, 303+17 blz. (Bibliotheek van de Bond der Oostvl. Folkloristen, Stadsarchief).
- Volkseredienst der Heiligen*. XV en 277 blz. + Lijst der aanroepingen : 4 blz. Geïllustreerd. (Bibliotheek van de Bond der Oostvl. Folkloristen. Stadsarchief).

III. — Bijdragen in tijdschriften, dag- en weekbladen verschenen ⁽¹⁾.

Almanak De Standaard. Brussel.

1924. Vlaamsche Heiligenkalender, blz. 17-34.

A Travers le Monde. Revue mensuelle internationale de Tourisme.

Impr. A. Ballieu. Bruxelles.

1924. En Normandie, Bretagne et Touraine. XII, blz. 29-33; 51-56; 73-76; 89-92; 107-110.

Averbode's Weekblad.

1924. De Heksenwaag. N^r 43.

Het slachten van het varken. N^r 47.

Gezelschapspelen. N^r 48.

(1) De tijdschriften worden vermeld in de alfabetische volgorde van het voornaamste titelwoord.

1925. Door Normandië, Bretagne en Touraine. N^{rs} 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10.
 Het betooverd huis in de XVe eeuw. N^r 2.
 De Eetmalen der grooten in de XVe eeuw. N^r 6.
 De Beschermelingen der ambachten. N^r 23.
 Iets over het bijgeloof. N^{rs} 22, 23, 24, 25, 27.
1926. De Mariaverering in ons land. N^{rs} 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29,
 33, 37, 39, 41, 45, 47, 49, 51.
1927. Vervolg in n^{rs} 1, 3, 7, 17, 33, 39, 43.
1951. St.-Jan en St.-Pietersfeest. N^r 25.
 H. Guido. N^r 36.
1952. Maartsprokkels. N^r 11.
1953. De Sedes Sapientiae in ons land. N^r 5.

Biekerf. Maandblad. Brugge.

1923. Gebed van Keizer Karel. Blz. 14-16.
 1924. De Gentsche straatgeroepen. Blz. 14-17.
 1932. De folklore der processies. Blz. 257-261.
 1933. De folklore der veldkapellekens. 26-31.

Le Bien Public. Dagblad. Gent.

1910. Souvenirs d'Antan. Halfmaandelijks bijdrage, van 1 Mei af tot en
 met 15 December.

De Brabander. Maandschrift gewijd aan Geschiedenis, Oudheidkunde en
 Folklore onder leiding van Maurits Sacré, Merchtem (1922-1925).

1925. (IV). Nopens de volksspelen. Blz. 138-140; 164-167.

De Brabantsche Folklore. Brussel.

1922. Gebruik bij geboorte. N^r 9, blz. 149.
 Zandtapijt. N^r 9, blz. 149.
 1925. De zwarte Lieve Vrouw. N^r 25, blz. 46.
 De Veldkapellekens. N^r 27-28, blz. 141-143. Geïllustreerd.
 1931. Ontwerp van Volkskundig Woordenboek. N^r 60, blz. 427-430.
 1938. De Wegkapelletjes in België, N^r 101.

Al deze bijdragen zijn ook verschenen in de Franse uitgave : « *Le Folklore
 Brabançon* ».

Bulletin du Touring Club de Belgique. Brussel.

1928. Le Folklore gantois. 134-136.
 1931. La Provence. 272-274.

Bulletijn der Maatschappij van Geschied- en Oudheidkunde te Gent.

1919. Eenige aantekeningen over de blijde inkomsten der Graven van
 Vlaanderen in de St.-Pietersabdij te Gent. 23-24-25-26^e jaar, n^r 1,
 blz. 10-26.
 De versiering der St.-Pietersabdij bij de blijde inkomsten der Graven
 van Vlaanderen. 23-24-25-26^e jaar, n^r 1, blz. 42-49.

Het Klooster van den Nieuwenbosch (1201-1797). 23-24-25-26^e jaar, n° 1, blz. 56-92.

De Gebouwen der St.-Pietersabdij. Een hekeldicht in 1777. 23-24-25-26^e jaar, n° 1, blz. 110-115.

1923. Het Karthuizerklooster van Gent (1320-1783). 31^e jaar, n° 1, blz. 25-142.

De Burgerij. Orgaan van de Katholieke Burgersbond van Gent. Holstraat, Gent.

1915-1919. De oude neringen te Gent.

Centrale voor Projektieonderwijs. (C. P. O.) Leuven.

De Hoofdkerk van St.-Baafs te Gent. (Tekst film n° 3035).

De Lievevrouwkapellekens te lande. (Tekst film n° 3037).

Congrès d'Histoire et d'Archéologie. Brugge. Augustus 1925.

Les chapelles votives à la campagne. (Gedrukt in « Le Folklore Brabançon », V, blz. 138-141 en in « De Brabantsche Folklore », n° 27-28 (1925), blz. 141-143).

De H. Familie. Maandblad. Uitgever A. De Scheemaecker, St.-Amandsberg. (1919-1940). Hoofdredacteur : E.H. G. Celis.

Benevens de overdrukken onder I vermeld, volgende bijdragen :

1923. Meiavond. Toneelspel.

1925. In Fransch-Vlaanderen. Reisindrukken.

1926. Naar het Sagenland. Reisverhaal.

1935. Mietje. Luisterspel voor Radio.

1936. Kinderlijk Vertrouwen. Luisterspel voor Radio.

1937. Het Vlaamsche lied in het Vlaamsche huisgezin. Luisterspel.

Het Kinderspel. Blz. 92-96, 102-107, 118-125.

1938. Het Bijgeloof. Blz. 132-135, 153-156, 165-168, 184-188.

1938-1939. Volksgeneeskunde. Blz. 102-106, 122-124, 137-142, 149-151.

De Gentenaar. Dagblad. Gent.

1945. Nieuwjaarsdag bij ons volk. 3 Jan.

Driekoningen in het volksleven. 9 Jan.

Februari in het volksleven. 1 Febr.

Vastenavond in het volksleven. 13 Febr.

Maart in het volksleven. 1 Maart.

Juni in het volksleven. 2 Juni.

Klaas in aantocht. 4 Dec.

1946. Niklaas de Liemacker, gezeid Roose, bij de driehonderdste herdenking van zijn overlijden. 29 Oct.

Gent, XXe eeuw. Geïllustreerd maandblad. Uitgever L. De Vriese. Gent (1909-1914).

1910. De Gentsche Straatnamen. Blz. 22.

Een Gentsche beroemdheid. Blinde Eggerickx. Blz. 40.

Het Gentsche paviljoen in de tentoonstelling te Brussel. Blz. 56.

1911. De Gentsche Draak. Blz. 62.

1912. De Gentsche Kermis. Blz. 43.

Het Groot Kanon. Blz. 83.

1913. Eene herinnering aan de Provinciale tentoonstelling van 1899. Blz. 31.

De schooiers rond St.-Baafskerk. Blz. 107.

De Godsdienstige Week van Vlaanderen. Orgaan van het Bisdom Gent.

Benevens de overdrukken onder I vermeld, volgende bijdragen :

1907. De H. Coleta. N° 4.

1911. De H. Livinus, patroon van Gent. N° 26.

1922. De Broederschap van de H. H. Vijf Wonden in St.-Baafskerk. N° 47.

Handelingen van het Maria-Congres te Brussel. 1921. Secretariaat : Nieuwe Graanmarkt. Brussel.

1921. De Mariaviering in Oost-Vlaanderen. Blz. 125-136.

De Heirnisgalm. Parochieblad van de parochie H. Antonius. Gent.

1907. Een woord over de Heirnis. N° 2.

1909. De eerste luchtbal te Gent. N° 7.

De Gentsche Stropdragers. N° 8.

De blinde Eggerickx. N° 9.

Trinconi. N° 11.

De Klaaskenskramen. N° 12.

1910. Driekoningenfeest bij onze voorouders. N° 2.

Paascheieren. N° 4.

De schrandereheid van primus Hellebaut. N° 5.

Een oude politieagent en een oude nachtwaker. N° 6.

De Gentsche Kermis. N° 7.

Het Kerstfeest. N° 12.

1911. Op den stek. N° 2.

De Meiplanting. N° 5.

Geschiedenis van de Heirniswijk. Vanaf n° 6 tot 1912, n° 5.

1912. Als het brandde.. N° 4.

1913. De Mei. N° 5.

1919. De nieuwe gekleurde ramen in St.-Baafskerk. Juni.

Een jubilé in de St.-Baafskerk. October.

Inventaire Archéologique de Gand. Edité par la Société d'Histoire et d'Archéologie de Gand.

1909. Reposoir du Saint Viatique à St. Bavon. Fragments de peinture murale. N° 493.

Kapel en Beeld. Nieuwe reeks. Van 1949 tot heden. Driemaandelijks Orgaan van « De Vrienden der H. Maagd », Molenaarsstraat, 38, Gent. Hoofdredacteur : E.H. G. Celis.

Talrijke korte bijdragen over volksdevotie, veldkapelletjes en over Maria-verering.

Mariaal Tijdschrift. Orgaan van de diocesane bedevaart naar O. L. Vrouw van Lourdes, van het Bisdom Gent. Uitgever : Z.E.H. van Bossuyt, pastoor-deken te Ledeberg (Gent).⁽¹⁾

1947. Van boomkapelletje tot bedevaartplaats. April.

Kapel en beeld hier en elders. Juli, blz. 6-7; October, blz.6-9.

1948. Kapel en beeld hier en elders (vervolg 1947). Februari, blz. 9-12; April, blz. 14-20.

Het Kapelletje van de wachtmeester. Juli, blz. 12-13.

Oudste broederschap van O. L. Vrouw in ons bisdom. October, blz. 26-27.

1949. De buurtkapelletjes te Gent. Blz. 11-17.

De Mariale bedevaartvaantjes in Oost-Vlaanderen. Blz. 50-52, 89-92.

Onze Lieve Vrouw in de filatelie. Blz. 114-117.

1950. De oorsprong der bedevaarten. Blz. 13-16.

O. L. Vrouw in het volksleven. Blz. 42-45.

De Gentse Mariale waszegels. Blz. 82-85.

Over oude sanctjes. Blz. 114-117.

1951. De ten Hemelopneming van Maria in de oude Kunst. Blz. 42-45.

De schilder van Maria's heerlijkheden : De Liemacker. Blz. 80-84.

De Gentenaren in de Lievevrouwprocessie te Doornik. Blz. 115-118.

1952. De H. Grafkapel te Gent. Blz. 13-14.

O. L. van de Schreiboorn. Blz. 17-19.

Van twee oude Mariabeelden te Gent. Blz. 43-45.

De Moeder van Smarten. H. Kerst. Blz. 71-73.

O. L. Vrouw van VII Weeën te Ekkergem. Blz. 108-109.

1953. O. L. Vrouw in de beeldende Kunst. Blz. 49-52; 84-85; 127-128.

Ons Gazetje. Maandelijks parochieblad van Gentbrugge. Redactie : de Pastorij.

1907. Een woord over het oud Gentbrugge. April.

1908. Iets over het nieuw Gentbrugge. April.

Ons Volk Ontwaakt. Weekblad. Brussel.

1922. Bij het eeuwfeest van Lieven Bauwens. 1 Maart.

(1) De n^o van de twee eerste jg. van dit tijdschrift, 1947 en 1948, hadden een afzonderlijke paginering.

Oostvlaamsche Zanten. Algemeen tweemaandelijks tijdschrift voor Folklore. Mededelingen van de Bond der Oostvlaamse Folkloristen. (1926 tot heden).

1926. (I). Wat is Folklore? 1^e afl., blz. 9-10.

Twee Gentse Legendes (De Karnemelkbrug. De Halsbrekersbrug). 2^e afl., blz. 44-45.

1927. (II). De Folklore-tentoonstelling. Blz. 34-37.

Het Lokaal van het Folklore-museum. Blz. 74.

1928. (III). Eigenaardige Graftschriften. Blz. 106-107.

1929. (IV). De Begijnhoven in Oost-Vlaanderen. Geschiedkundige studie. Blz. 88-94.

1943. (XVIII). Nog iets over de legende van de « Hoofdbrugge » te Gent. Blz. 95-96.

1944. (XIX). Josse Steyaert, uitvinder? Blz. 36-37.

Heiligenverering in Frans-Vlaanderen. Blz. 56-65.

Paginae Bibliographicae. Maandblad. Brussel, Ernest Discaillesstraat, 11, (1926-1929).

Werkte mede aan de 2 eerste jg. (1926-1927). Recensies over folklore en geschiedenis.

Parochieblad. Redactie: Studiecentrum, Halewijnlaan, 92, Antwerpen-West. De eerste aflevering van iedere maand is voorbehouden aan het Bisdom Gent.

1953. De eredienst van O. L. Vrouw van Smarten. Maart.

De eredienst tot de H. Macarius te Gent. April.

Waar men ga langs Vlaamse wegen. Mei.

De eredienst van St. Jan-Baptist in ons bisdom. Juni.

De H. Moeder Anna te Gent. Juli.

Kapellekensviering te Gent. Augustus.

Bij de feestdag van O. L. Vrouwegeboorte; O. L. Vrouw van het Sterrekranske in St.-Baafs. September.

De H. Bavo, patroon van het bisdom. October.

De H. Livinus, patroon der Stad Gent. November.

De H. Aubertus. December.

De Standaard. Dagblad. Brussel.

Onder de titel: « *Volkskundige Kalender* » verschenen:

1921. De bezoek- en nieuwjaarskaarten. 30 December.

1922. Januari, 1; Drie Koningen, 6; Het dertienmaal te Hakendover, 8 Januari.

Februari, 1; Lichtmis, 2; Carnaval, 26; Dinsdag van Vastenavond, 28 Februari.

Maart, 1; Eerste Zondag van de vasten, 5; H. Gregorius, 12; O. L. Vrouwboodschap, 25; Halfvasten, 26 Maart.

April, 1; Goede Week, 8; Palmzondag, 9; Witte Donderdag, 13; Goede Vrijdag, 14; Paaschavond, 15; Paschen, 16 April.

Mei, 1; H. Kruisvinding, 3; Kruisdagen, 20; Ons Heer Hemelvaart, 23 Mei.

Juni, 1; Sinksen, 4; Tweede Sinksendag, 5; H.-Drievuldigheidzondag, 11. H.-Sacramentsdag, 15. S. Jan-Baptist, 24; HH. Petrus en Paulus, 29 Juni.

Augustus, 1 Augustus.

(Toen werd besloten tot het uitgeven van de « Volkskundige Kalender voor het Vlaamsche Land » en het verschijnen der artikels hield op in het blad).

Vandaag. Vlaamsche halfmaandelijksche Kroniek. Brussel. (1929-1930). 1929(I). Tentoonstelling der Begijnhoven te Gent (Over Folklore), n^r 14 (1 Sept. 1929), blz. 317-320.

De Vlaamse Linie. Weekblad. Brussel.

1953. Veldkapellekens in Vlaanderen. 6^e jg., n^r 271 (Marianummer), blz. 11.

Het Volk. Dagblad. Gent.

1910. De Wereldtentoonstelling te Brussel. N^{rs} 9, 20, 30 Juli; 3, 6 Augustus.

1910. Wat nieuws van over 40 jaar. Vanaf 1 Mei tot 15 Dec., alle veertien dagen.

1913. Wereldtentoonstelling te Gent : De Stedenpaviljoenen 10 Juni; Idem : De Engelsche Hallen, 12 Juni; Idem : De Belgische afdeling, 24 Juni.

Nederlandsch Tijdschrift voor Volkskunde. Antwerpen.

1920(XXVI). De beschermheiligen der Ambachten. Blz. 206-210. Geïlustreerd.

1922(XXVII). De straatverlichting te Gent. 1745-1920. Volkskundige bijdrage. Blz. 26-31. (Zie onder I.)

Nota : We betuigen onze beste dank aan de Eerw. Heer G. Celis en aan Mr. J. Vermeulen, advocaat, voor de talrijke verstrekte inlichtingen, die het opstellen van deze bibliographie mogelijk hebben gemaakt. Er weze opgemerkt dat in weerwil van aankondigingen op sommige omslagen, als zouden « van dezelfde schrijver » of « verschenen » zijn, of « ter perse » zijn gelegd, van « Een speelreisje in België » de nummers II : « In 't Kempenland en Brabant » en III : « In 't Walenland » nooit zijn verschenen, ook niet van de « Geschiedkundige Bijdragen » de nummers IV : « Korte Geschiedenis van het Begijnhof te Gent » en V : « De Gentsche Lazarus ».

30/11/'53.

F. V. Es.